

types of cultures and civilizations whose languages are being studied, correlate communicative norms and forms of communication with them, and also help in choosing culturally accessible forms of interaction with people in the conditions of modern intercultural communication.

References:

1. Чередник Л.А. Роль перекладу в крос-культурній комунікації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2021. № 51, том 3. С. 78-81.

2. Translation and Cultural Identity: Selected Essays on Translation and Cross-Cultural Communication. Edited by Micaela Munoz-Calvo and Carmen Buesas-Gomes. Cambridge scholars Publishing, 2010. 179 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-281-7-37>

Чеглатонєва С. О.

студентка 3-го курсу філології,

Науковий керівник:

Назаренко О. М.

кандидат філологічних наук, доцент,

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК НАУКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

На сучасному етапі в умовах глобалізаційного діалогу соціально-економічні, політичні та соціокультурні трансформації істотно змінили образ сучасного світу та вплинули на життєдіяльність практично всіх людей на Землі. Розширення економічних, торговельних і культурних контактів, зростання зарубіжного туризму, здобування освіти за кордоном, міжнародні студентські обміни, організація закордонних стажувань та багато інших явищ і фактів стрімко актуалізували проблеми міжетнічного та міжкультурного спілкування та взаємодії, що й увиразнює актуальність дослідження.

Виникнення міжкультурної комунікації зумовлене потребами суспільства. Її практична сфера бере початок із давніх часів, коли люди встановлювали різні контакти з чужинцями, що вимагало толерантності та знань про міжкультурні відмінності. Із появою дипломатичних відносин інформація про національно-культурні особливості різних

країн стала складником професійної міжнародної діяльності. Особливої актуальності набули навички у сфері міжкультурного спілкування в часи бурхливого розвитку міжнародних контактів, які розпочалися в 70-ті роки ХХ ст.

У 1946 р. у США було створено Інститут служби за кордоном (Foreign Service Institute), який очолив Едвард Холл. Він залучив до своєї команди психологів, етнологів, антропологів, соціологів, культурологів. Цей заклад мав готувати дипломатів, розвідників, волонтерів Корпусу миру, міжнародних військових та інших фахівців для роботи за кордоном, сприяти усуненню міжрасових та міжетнічних конфліктів [8, с. 20]. На початку 1970-х років відбулося становлення міжкультурної комунікації як самостійної науки.

Можливість взаєморозуміння пов'язана з тим, що кожна людина повинна володіти певними прийомами спілкування, схемами стандартизації як людей, так і навколишнього соціального середовища, способами обміну посланнями і т.д. Все це створює можливість комунікації і показує, що процес комунікації є надзвичайно складним, що включає в себе причини, форми, види, типи і результати комунікації [9, с. 5].

Комунікація – це цілеспрямований процес інформаційного обміну між двома сутностями за допомогою певної семіотичної системи [7, с. 274]. Науковці включають до цього поняття її цілеспрямованість, прагматичну настанову, семантико-символічну взаємодію, вивчення функцій комунікантів та повідомлення як учасників комунікативного акту [5, с. 155]. Все це дозволяє виділити різні види комунікації, які здійснюються за кількома підставами, тому їх кількість в різних джерелах досить значно відрізняється. Виокремлюють такі види комунікації: міжетнічну, ділову, соціальну, міжнародну, міжособистісну, масову, міжкультурну [3, с. 19].

У сучасному світі людина в комунікації з навколишнім світом перебуває на межі культур, взаємодія з якими вимагає від нього вміння розуміти чужі культури, поважати їх традиції, досягати згоди у вирішенні життєво важливих проблем. В контексті даних вимог міжкультурної комунікації виступає як об'єктивна необхідність виживання людини, оскільки забезпечує інформаційний зв'язок між культурами окремих народів, робить можливим накопичення і передачу їх соціокультурного досвіду, організовує координацію спільної діяльності людей, трансляцію ідей, знань і цінностей. Незважаючи на постійно розширювані міжкультурні контакти, партнерам не завжди вдається досягти згоди через різні культурні традиції, звички, розбіжності в інтерпретації будь-яких подій.

Кожна людина реагує на зовнішній світ відповідно до особливостей своєї культури, причому часто не усвідомлює культурні норми, оскільки вони складають частину його особистості [6, с. 150]. Усвідомлення особливостей власної культури відбувається при контакті з людьми, які в своїй поведінці керуються іншими культурними нормами. Слід зазначити, що такого роду взаємодія часто пов'язана з дискомфортом або породжує конфлікти. Механізм сприйняття іншої культури є зіткнення звичного й незвичного.

Залежно від поєднання різних способів, прийомів і стилів спілкування в комунікативістиці прийнято виділяти три основні форми міжкультурної комунікації: 1) вербальну, 2) невербальну, 3) паравербальну.

Вербальна – комунікація за допомогою засобів природної людської мови або ж мовне спілкування, що виражається в обміні думками, інформацією, емоційними переживаннями. Найчастіше вона виражається у формі діалогу [4, с. 375]. або монологу. Діалог детермінується такими соціальними характеристиками учасників, як соціальний статус, роль, професія, етнічна приналежність, вік [1, с. 15].

Невербальна комунікація – це система способів спілкування та обміну інформацією, які здійснюються без допомоги мови [3, с. 206]. Вона є найдавнішою формою спілкування людей, яка сформувалась до виникнення мовлення й виявилася стійкою та ефективною на початкових функціях.

Засвоєння чужої культури потрібно розпочати з розвитку у людини міжкультурної чуйності або чуттєвого сприйняття й тлумачення культурних відмінностей. Людям важливо усвідомити не схожість між собою, а відмінності, тому що всі труднощі виникають саме через неприйняття міжкультурних відмінностей [3, с. 44].

Отже, міжкультурна комунікація вимагає осмислення, оновлення та творчого підходу з боку індивідів сучасного суспільства. Кожна людина повинна адекватно сприймати різні культурні цінності, бачити в чужих культурах не тільки загальні, але й спільні риси, емпатійно розглядати різні культурні явища й представників інших культур.

Список використаних джерел:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики.К.: Академія, 2004. 343 с.
2. Галицька М.М. Мовленнєвий етикет як елемент культури іншомовного спілкування менеджерів туризму. *Іноземні мови в навчальних закладах*. К, 2004. С. 134-140.

3. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. К.: Видавничий центр «Академія», 2012. 286 с.
4. Назаренко О. М. Діалогічна взаємодія в мас-медійному інтерв'ю *Слов'янський збірник: Збірник наукових праць*. Київ: В. д. Д. Бураго, Вип. 17. Ч.1. 2012. С. 371-376.
5. Nazarenko O. M. Communication and pragmatic aspect of modern Ukrainian text. Communicative-pragmatic, normative and functional parameters of the professional discourse. Collective monograph. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2021. С. 155-171.
6. Назаренко О. М., Лазаренко С. В. Фольклорне походження прецедентних газетних заголовкових комплексів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. Вип. 49 Одеса, 2021. С. 149-152.
7. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля – К. С. 844.
8. Семенюк О. А. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб.К.: ВЦ «Академія», 2010. 240 с.
9. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-281-7-38>

Cherenok Yu. Ye.

Student,

State University of Trade and Economics

ENGLISH UNITES PEOPLE ALL THROUGHOUT THE WORLD

The term 'Intercultural Communication' is used in at least three distinct ways in the literature. We follow Scollon and Scollon (2000, 2001) in referring to these as «cross-cultural communication», «intercultural communication» and «interdiscourse communication». Studies in «cross-cultural communication» start from an assumption of distinct cultural groups and investigate aspects of their communicative practices comparatively. Studies in «Intercultural Communication» also start from an assumption of cultural differences between distinct cultural groups but study their communicative practices in interaction with each other [3].

Language learning is an important part of intercultural communication. It is fundamentally a socio-cultural experience. In the last few decades,